

UCHWAŁA NR 129/2026
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 5 października 2026 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Unia Pracy
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2025 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215),

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Unia Pracy o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. **ze wskazaniem uchybień** polegających na naruszeniu art. 25 ust. 6–13 i art. 27a oraz art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076).

Uzasadnienie

Partia polityczna Unia Pracy (EwP 62) złożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych przez Partię dokumentów oraz wyjaśnień Skarbnika Partii, a także sprawozdania biegłego rewidenta stwierdziła, co następuje.

W okresie sprawozdawczym partia polityczna Unia Pracy posiadała następujące rachunki bankowe prowadzone w Poznańskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu:

- rachunek bieżący o nr 04 9043 1070 2122 0100 1899 0001;
- rachunek pomocniczy (subwencyjny) o nr 20 9043 1070 2122 0100 1899 0004;
- rachunek o nr 47 9043 1070 2122 0100 1899 0003;
- rachunek o nr 63 9043 1070 2122 0100 1899 0006;
- rachunek VAT 74 9043 1070 2122 0100 1899 0002.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym partia polityczna Unia Pracy wykazała, że w okresie sprawozdawczym pozyskała przychody w wysokości 63 737,04 zł. Składały się na nie:

- składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę: 33 193,96 zł;
- darowizny (pieniężne): 25 683,04 zł;
- pozostałe przychody: 4860,04 zł.

W wyniku analizy dokumentacji finansowej Partii Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Partii Unia Pracy z szeregiem pytań. W odpowiedzi Partia dokonała korekty danych w stosunku do tych zawartych w złożonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto udzieliła wyjaśnień, z których wynika, że część wpłat została dokonana na rachunek bankowy Partii z kasy Partii, a także wykazała, jakie środki ujęła w pozycji 36 sprawozdania „Pozostałe przychody”. Oznacza to, że w sprawozdaniu złożonym Państwowej Komisji Wyborczej Partia błędnie wypełniła pozycje dotyczące jej przychodów (poz. 13), środków finansowych wpłaconych bezpośrednio na jej rachunek bankowy (poz. 14), środków pochodzących od osób fizycznych (poz. 15),

składek członkowskich wpłaconych na jej rachunek bankowy (poz. 17), środków finansowych pozyskanych do kasy Partii (poz. 27), składek członkowskich wpłaconych do kasy (poz. 28), środków finansowych przekazanych do kasy Partii, wpłaconych na jej rachunek bankowy (poz. 37) oraz pozostałych przychodów (poz. 36). Na potwierdzenie swoich wyjaśnień Partia udostępniła odpowiednią dokumentację.

W efekcie badania sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego dołączonych oraz wyjaśnień Partii ustalono, że faktyczne przychody Partii w 2025 r. wyniosły 58 877,00 zł i w takiej kwocie wykazane powinny zostać w pozycji 13 sprawozdania. Do przychodów tych nie powinny zostać bowiem zaliczone środki w kwocie 4860,04 zł, wykazane w pozycji „Pozostałe przychody”, stanowiące w rzeczywistości zwrot wydatków dokonanych przez Partię z jej rachunku bankowego. Nie powinny one zatem zostać uwzględnione i wykazane w sprawozdaniu Partii jako jej przychody.

Bezpośrednio na rachunek bankowy Partia pozyskała środki w kwocie 57 737,00 zł i w takiej kwocie powinny one zostać wykazane w pozycji 14 sprawozdania. Ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę Partia pozyskała środki w kwocie 32 053,96 zł. Kwota ta ujęta powinna zostać w pozycji 17 sprawozdania. Przyjęte darowizny pieniężne Partia wykazała w pozycji 18 sprawozdania we właściwej kwocie 25 683,04 zł.

Ponadto do kasy Partii wpłacone zostały składki członkowskie w kwocie 1140,00 zł, które wykazane powinny zostać w pozycjach 27 i 28 sprawozdania. Środki te Partia wpłaciła następnie na swój rachunek bankowy, co powinno zostać wykazane w pozycji 37 sprawozdania.

Wpłaty środków finansowych na rzecz Partii, dokonane zostały, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Mieściły się one w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 tej ustawy, a forma wpłat dokonanych na rachunek bankowy Partii była zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 ustawy o partiach politycznych.

Powyższe oznacza, że Partia Unia Pracy błędnie, niezgodnie ze stanem faktycznym, sporządziła sprawozdanie finansowe. Partia naruszyła tym samym

ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza przy tym, że obowiązek prawny wykazania, poprzez przedstawienie rzetelnej dokumentacji finansowej, w tym odpowiednich dowodów i wyjaśnień potwierdzających, że wszystkie środki finansowe pozyskane zostały przez partię w sposób zgodny z obowiązującym prawem, spoczywa na partii politycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2005 r., III SW 3/05). Odpowiednio prowadzona i ujawniona dokumentacja, głównie finansowo-księgowa, oraz sporządzone na jej podstawie sprawozdanie finansowe są jednymi z najistotniejszych przejawów jawności finansowania partii politycznych, będącej elementem prawidłowego funkcjonowania ustroju demokratycznego (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2006 r., III SW 11/06), znajdującej swoje umocowanie w art. 11 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Co ważne, jawność ta nie powinna ograniczać się wyłącznie do przedkładania sprawozdań finansowych partii politycznych do badania właściwym do tego organom, ale powinna umożliwiać zapoznanie się z gospodarką finansową prowadzoną przez partie każdemu zainteresowanemu (np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 27 czerwca 2013 r., I OSK 513/13; oraz z 18 grudnia 2014 r., I OSK 687/14; a także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 20 grudnia 2016 r., II SAB/Wa 590/16). Z konstytucyjnej zasady jawności finansowania partii politycznych, która znajduje swoje częściowe powtórzenie w art. 23a ustawy o partiach politycznych, wynika zatem zakaz utajniania finansów partyjnych oraz odpowiadający mu nakaz ujawniania informacji finansowych o działalności partii (zob. Mirosław Granat (red.), Ustawa o partiach politycznych. Komentarz, Warszawa 2020). Jawność finansowania polityki stanowi także element jawności życia publicznego, która przybrała w polskim systemie prawnym formę tzw. publicznego, konstytucyjnego prawa podmiotowego, prawa człowieka, mającego swe źródło w niezbywalnej godności ludzkiej. Negując jawność finansowania polityki, czyli wyłączając „bezpiecznik” demokratycznego państwa prawnego, wyłącza się samo demokratyczne państwo prawne (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 lutego 2023 r., I NSW 2/23).

Partia w 2025 r. nie pozyskała środków finansowych ani wartości niepieniężnych z innych źródeł.

W 2025 r. partia polityczna Unia Pracy posiadała Fundusz Wyborczy, którego środki gromadzone były na rachunku bankowym nr 63 9043 1070 2122 0100 1899 0006, prowadzonym w Poznańskim Banku Spółdzielczym.

W 2025 roku na rachunek tego Funduszu nie wpłynęły żadne środki finansowe i nie dokonywano żadnych wydatków.

Stan środków finansowych Funduszu Wyborczego Partii na dzień 1 stycznia 2025 r. oraz na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosił 0,00 zł.

Partia Unia Pracy w okresie sprawozdawczym nie dopełniła obowiązku prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-13 ustawy o partiach politycznych, oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy. Partia nie widnieje bowiem wśród podmiotów zarejestrowanych w <https://www.gov.pl/web/bip>.

Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych stwierdzone wyżej uchybienia nie stanowią przesłanek do odrzucenia sprawozdania finansowego Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania Partii, dokumentów do niego dołączonych, wyjaśnień udzielonych przez Partię oraz sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak